

[☑](#), [📄 Dokument](#), [Metodiky a související odkazy a zdroje](#), [📌 Důležité](#), [🏢 pro úřady](#), [💻 pro IT manažery](#), [📧 pro ajťáky](#)

Jak na tvorbu IK OVS s praktickými postupy a znalostmi

Co je informační koncepce orgánu veřejné moci

Informační koncepce je pro [orgán veřejné správy](#) závazný strategický dokument řešící oblast informatiky a rozvoje ICT.

Orgán veřejné správy

Orgány veřejné správy (OVS) jsou osoby definované zákonem [365/2000 Sb. \(zákon o ISVS\)](#) a jde o veřejné orgány a subjekty v definici [Státní právnická osoba](#).

OVS mají dle tohoto zákona řadu povinností týkajících se řízení informatiky, informačních činností, dlouhodobého řízení, [Informační koncepce OVS](#) a další. Souhrnně se nazývají [Procesní povinnosti dlouhodobého řízení](#) a stanovuje je [vyhláška o dlouhodobém řízení](#).

⚠ Často se z důvodů neznalosti, ale i poněkud nelogického názvosloví, zaměňují pojmy a role [Orgán veřejné moci](#) a [Orgán veřejné správy](#). Obojí jsou role organizace, ovšem jejich záměna vede ke špatným výkladům. [OVM](#) je role definovaná zákonem [111/2009 Sb. \(zákon o základních registrech\)](#) a jde o subjekt, který vykonává působnost v agendě veřejné správy a má související povinnosti, včetně využívání a výměny údajů. [OVS](#) je role definovaná zákonem [365/2000 Sb. \(zákon o ISVS\)](#) a jde o subjekt, který má určité povinnosti v rámci správy a rozvoje svých informačních systémů a povinnosti dlouhodobého řízení.

Bohužel v dnešní době již neplatí zkratka, že [Orgán veřejné správy](#) má něco společného s výkonem veřejné správy.

📄 OVM a OVS

Orgán veřejné správy je jsko OVS často také v roli [Správce ISVS](#) pokud je zároveň orgánem veřejné moci a spravuje nějaký [Informační systém veřejné správy](#) či [Určený informační systém](#). Orgán veřejné moci musí také mít a řádně aktualizovat a zveřejňovat základní řídicí dokument a to [Informační koncepce OVS](#).

Co je IK OVS

Informační koncepce orgánu veřejné správy je dokument, který stanoví požadavky a plány pro vytváření, správu, provoz a rozvoj informačních systémů veřejné správy a pro řízení informatiky.

Obecně povinnost IK ukládá zákon [365/2000 Sb. \(zákon o ISVS\)](#), strukturu a podrobnosti pak vyhláška [360/2023 Sb. \(vyhláška o dlouhodobém řízení\)](#)

1. Plán rozvoje informačních systémů - popisuje stávající a cílový stav architektury orgánu veřejné správy a plán realizace změn informačních systémů.
2. Plán řízení informatiky** - popisuje stávající a cílový stav řízení informatiky a plán realizace změn pro dosažení cílového stavu.
3. Záměry, kterými se OVS posune v řízení svého výkonu a v řízení své informatiky

Informační koncepce obecně

- umožňuje detailní poznání celého úřadu (organizace) a jejího řízení
- slouží k určení dalšího směřování a rozvoje nejen v ICT
- je obhajobou a povinným rámcem pro změny
- je závazná pro celou organizaci, ale i pro její dodavatele

IK jako rámec

Pokud z objektivních důvodů chceme v OVS ponechat či vytvořit další strategické dokumenty pro ICT, máme dvě možnosti.

1. Tyto dokumenty včleníme do IK (vhodné pokud jsou stručné a dá se to tak udělat)
2. V IK stanovíme cíle a záměry a řekneme, že k IK OVS existují navazující dokumenty řešící dílčí oblasti

Nezapomínáme ale na to, že i tyto dokumenty musíme zveřejnit. To se nemusí týkat určitých částí bezpečnostní dokumentace.

IK je písmo svaté

Je třeba si uvědomit důležitost, význam a především závaznost IK

- Informační koncepce je jediným legálním strategickým rámcem pro řízení ICT v organizaci
- OVS musí dělat to, co si stanovil ve své IK
- OVS **nesmí** v rámci řízení a rozvoje ICT dělat to, co ve své IK nemá
- IK je závazná pro každého, samotnou organizaci, ale třeba i pro dodavatele
- IK je závazná pro jakékoliv vedení. Pokud chce nové vedení OVS něco změnit, musí nejprve upravit IK.
- OVS se ze své IK zodpovídá a to na různých úrovních. IK se atestuje, zasílá se DIA
- Mimochodem IK je veřejná.

☐ Platí, že [Co není v IK se nesmí dělat](#)

□ Při prezentování a přednášení je nezbytné toto neustále zdůrazňovat. Zásadní jsou ale výhody takového strategického rámce, protože je závazný i pro vedení OVS, včetně příslušné politické reprezentace.

Co musíte o informační koncepci vědět

Procesy OVS spojené s informační koncepcí

S informační koncepcí v OVS souvisejí tyto povinné procesy:

- Vydání informační koncepce OVS : Orgán veřejné správy vydává informační koncepci orgánu veřejné správy na období 5 let (určuje § 4 odst. 1 vyhlášky 360/2023)
- Aktualizace informační koncepce OVS podle skutečnosti : Orgán veřejné správy uvádí informační koncepci orgánu veřejné správy do souladu se skutečným stavem, a to nejpozději do 6 měsíců ode dne, kdy informační koncepce orgánu veřejné správy přestala odpovídat skutečnému stavu. (určuje § 4 odst. 2 vyhlášky 360/2023)
- Vyhodnocení plnění informační koncepce OVS : Orgán veřejné správy provádí vyhodnocení dodržování informační koncepce orgánu veřejné správy alespoň jednou za 2 roky ode dne jejího vydání nebo změny. (určuje § 4 odst. 5 vyhlášky 360/2023)
- Zveřejnění informační koncepce OVS : Orgán veřejné správy zveřejňuje informační koncepci orgánu veřejné správy způsobem umožňujícím dálkový přístup. (určuje § 4 odst. 4 vyhlášky 360/2023)

Obsahová struktura Informační koncepce OVS

Obecná obsahová struktura IK OVS (§ 3 vyhlášky 360/2023)

- Plán rozvoje informačních systémů orgánu veřejné správy
 - popis stávajícího stavu architektury orgánu veřejné správy
 - popis důvodů pro změny architektury orgánu veřejné správy
 - navržený cílový stav architektury orgánu veřejné správy
 - plán realizace změn informačních systémů orgánu veřejné správy
- Plán řízení informatiky
 - popis stávajícího stavu řízení informatiky
 - popis důvodů pro změny řízení informatiky
 - navržený cílový stav řízení informatiky
 - plán realizace změn pro dosažení cílového stavu řízení informatiky
- Dokumentace o správě informační koncepce orgánu veřejné správy obsahuje
 - dobu platnosti informační koncepce orgánu veřejné správy
 - postupy při vyhodnocování dodržování informační koncepce orgánu veřejné správy
 - postupy při provádění změn informační koncepce orgánu veřejné správy
 - změnové listy, kterými byla informační koncepce orgánu veřejné správy změněna

Tvorba informační koncepce

Než začnete...

Pokud jste dosud měli nějakou dřívější IK, nemůžete jen sem tam něco doplnit a dělat, že to bude nová IK.

Rámcový postup tvorby informační koncepce

Při vytváření [Informační koncepce OVS](#) dle nových požadavků je navržen následující rámcový postup:

1. Musíme dobře pochopit, co to IK je, k čemu je a jak nám pomůže.
2. Je vhodné v úřadu/organizaci tohle dobře diskutovat a edukovat, včetně přínosů a důležitosti IK a potřeby součinnosti různých útvarů.
3. Tvorba IK je typický projekt, řídíme to tedy jako náš interní projekt, je to projekt celé organizace a nikoliv pouze IT.
4. Určíme zodpovědnou osobu za koordinaci tvorby IK a zpracování znalostí potřebných pro IK, ať už jde o projektového manažera, nebo o autora IK, či jen supervizora a projektového manažera hlídajícího externího dodavatele, jež má IK vytvořit.
5. Určíme malý, ale efektivní tým nejdůležitějších stakeholderů v organizaci a v tomto týmu diskutujeme postupně vše co se týká IK a probíráme i jednotlivé vstupy a výstupy a hlavně závěry při její tvorbě (třeba část architektonického boardu).
6. Zjistíme si, zda a v jaké kvalitě bud' máme, nebo jsme schopni relativně brzy vytvořit a připravit znalosti, k tomu nám pomůže seznam [Jaké znalosti potřebujeme pro tvorbu IK](#).
7. Připravíme si šablonu, respektive osnovu IK, k tomu můžeme využít [Vzory a osnovy IK OVS](#).
8. Pro každou kapitolu a podkapitolu si řekneme, co by měla obsahovat a zda a v jaké kvalitě pro ní máme obsah.
 1. Určíme si, jaký zdroj znalostí budeme mít, zda kupříkladu architekturu, nějakou evidenci, apod.
 2. Určíme, které útvary a kdo má na dané kapitole spolupracovat a kdo k ní má co říci napříč organizací.
9. Zjistíme potřebné znalosti a jejich kvalitu a aktuálnost, popřípadě si určíme, jak další potřebné znalosti zjistíme, přitom vycházíme zejména z architektury.
10. Provedeme si hodnocení současného stavu organizace a ICT, k tomu využijeme:
 1. hodnocení dle procesů stanovených dlouhodobým řízením ([Zhodnocení podle procesních povinností dlouhodobého řízení](#))
 2. hodnocení podle architektonických principů z IKČR ([Zhodnocení souladu s principy IKČR](#))
 3. hodnocení podle zásad řízení ICT z IKČR ([Zhodnocení souladu se zásadami IKČR](#))
 4. hodnocení řešení podle klíčových oblastí architektury ([Zhodnocení souladu s klíčovými oblastmi architektury](#))
11. Popíšeme si současný stav řízení IT, včetně organizace útvaru IT a součinnosti s dalšími útvary a zejména s klíčovými rolemi v organizaci.
12. Znalosti z předchozích kroků využíváme v jednotlivých částech. Pro správné vyplnění můžeme využít předpřipravené [Připravené vzory pro části obsahu do IK OVS](#):
 1. pro sebehodnocení skutečnosti a souladu s legislativními a dalšími požadavky
 2. pro popis současného stavu a popis co chceme změnit a jak.
 3. pro definici záměrů, jako těch jednotlivých změn.
13. Informační koncepci zpracováváme jako data:

1. v architektuře, jde-li o obsah architektury podle NAR/NAP a architektonické znalosti
2. v dalších evidencích a seznamech, jde-li o další znalosti potřebné pro řízení
3. Katalog záměrů IK, jde-li o sledované záměry rozvoje a realizace projektů ICT.
14. Základem koncepce je architektura (a architektonické znalosti), proto primárně vytváříme takové znalosti, které můžeme využít do IK.
15. Jak postupně procházíme jednotlivé vrstvy architektury organizace a tím i obsahy pro jednotlivé kapitoly IK, postupně se nám rozšiřuje jednak poznání a jednak i naše cíle a záměry, jimiž je chceme realizovat.
16. Správně adoptujeme rámec Informační koncepce ČR, tedy:
 1. adoptujeme vhodné cíle z IKČR, a ty budeme realizovat záměry
 2. řešíme nesoulad u principů a zásad, a opět nápravu nesouladu či zlepšení realizujeme záměry
 3. teprve pokud v IKČR nenajdeme pro nás vhodný cíl, princip či zásadu, stanovíme si je jako vlastní
17. Necháme si postupně schválit v širším týmu:
 1. Závěry ze zhodnocení, jak jsme jednotlivá zhodnocení dělali v předchozích krocích
 2. Naše vlastní cíle, principy a zásady, kterými jsme si doplnili ty národní z IKČR
 3. Budoucí stav IS, Budoucí stav řízení ICT, k nim způsoby dosažení
 4. Výsledné záměry z IK.
18. Projednáme celou IK v rámci organizace

Jaké znalosti potřebujeme pro tvorbu IK

Informační koncepce OVS nesmí být statický dokument, má být výstupem znalostí (dat organizace). Jaké znalosti budeme před či při tvorbě koncepce potřebovat:

1. Základní znalosti o organizaci
 1. Kdo jsme, jaké máme poslání, jaký druh orgánu veřejné správy jsme, jakým zákonným způsobem jsme zřízení a řízení
 2. Jsme kromě OVS také orgánem veřejné moci podle zákonů k eGovernmentu?
 3. Organizační struktura organizace
 4. Obecné zodpovědnosti dle jednotlivých útvarů
 5. Kdo je náš zřizovatel a jaké plní vůči nám úkoly a jak moc samostatní musíme či můžeme být?
 6. Jaké jsou další orgány veřejné správy, které s námi jakkoliv souvisí a jak? Kupříkladu nadřízené či naopak námi řízené OVS?
 7. Řídící role a řídicí procesy v organizaci
2. Informace o fungování organizace a jejích činnostech (Byznysová vrstva)
 1. Jaké máme obecné role podle jednotlivých zákonů a co z nich pro nás plyne
 2. U orgánů veřejné moci výpis kompetenční matice z RPP, agendy a činnosti, kde je ohlašovatel a kde jen působí
 3. Byznysové oblasti činností jako další kousek rozdělení byznysového fungování organizace kromě agend
 4. Kde a jak podrobně máme zpracovanou procesní mapu organizace a jednotlivé procesy a především vlastníky a zodpovědné za procesy
 5. V jakých rolích k nám jsou klienti veřejné správy
3. Aplikace a systémy
 1. Aplikační architektura, rozdělení aplikací a jejich dekompozice
 2. Vazba aplikací a byznysu organizace
 3. Evidence aplikací a systémů, včetně podrobností o systémech potřebných do RPP

4. Stanovené role věcných správců a technických správců informačních systémů
5. Provozní dokumentace informačních systémů (stav dokumentace a rozsahu a procesy udržování dokumentace)
4. Infrastruktura a technologie
 1. Infrastrukturní a technologickou architekturu, včetně informací o konektivitě, datových centrech, službách infrastruktury
 2. Podporované a přikázané technologie, včetně zdůvodnění podpory a obecných TCO
 3. Vypořádání se s cloudem a využití 4 úrovní služeb cloud computingu
5. Řízení ICT a IS
 1. Struktura útvaru IT, jeho funkce a procesy, struktura spolupráce s dalšími útvary
 2. Procesy řízení ICT a řízení informačních systémů
 3. Standardy závazné pro organizaci a pro dodavatele v oblasti ICT
 4. Stav kvality a naplňování dokumentace a procesů kybernetické bezpečnosti (nikoliv samotný obsah)
 5. Vyhodnocení naplňování: zásad řízení ICT, národních architektonických principů, procesů vyhlášky o dlouhodobém řízení, realizace a soulad s národními cíly rozvoje ICT
 6. Stav plnění a připravenost na povinnosti v oblasti EG a digitalizace
 7. Stanovené klíčové role, jejich obsazení a uplatňování a kontrola zodpovědnosti
 8. Seznam a stav aktuálních projektů, projektové řízení a jeho procesy
 9. Záměry rozvoje ICT, nebo již očekávané budoucí projekty ve vazbě na cíle a jejich realizaci

From:
<https://egdwiki.info/> -

Permanent link:
<https://egdwiki.info/egdilna:projekty:ik-ponovu:jak-na-tvorbu-ik-v-ovs-s-praktickymi-postupy-a-znalostmi>

Last update: **18.12.2024 10:39**

